

Előfizetési feltételek

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre . . . . . 12 kor.
Fél évre . . . . . 6 kor.
Negyedévre . . . . . 3 kor.

Egyes szám ára . . . . . 10 fillér.

Hirdetések díja:

Centiméterenként 6 fill. Kereskedők és gyárosok külön árkedvezményben részesülnek.

Miült tér sora 40 fillér.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TARSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség

Hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők: Főter 38 szám földszint. — Értekezni lehet naponta d. e. 10—12 órákban.

Előfizetések és hirdetések a lap kiadóhivatalába (Könyvnyomda és Papírarugár r. t. küldendők.

Egyes számok kaphatók: Földes Ede, Czirner József és Grünfeld Dávid kereskedésében.

Kéziratok nem adóznak vissza.

A keserű orvosság.

Budapest, 1904. márczius 7.

Az ország a züllés, hanyatlás, a feloszlás lejtőjén áll. Gazdasági, szellemi tespedés mindenféle. A nép kimenekül ebből az aldatlan országból oda, ahol lehet keresni s nincs megbénítva ipar, kereskedelem.

S mindezt mi nek köszönhetjük?

Az obstrukciónak, mely rákfeneje lett az országnak. Ha nem égetik ki, vége a magyar faj jogcímének arra, hogy uralkodó, vezerszerepet játszik.

Japán 1868-ban lett európaiag művelt állammá, mi 1867-ben kaptuk vissza örendelkezési jogunkat.

S mit vitt végbe, mit ért el ez az élelmes, törekvő, nagyszű faj!

Szervezte magát teljesen s most számot tesz a régi, nagy európai nemzetek sorában.

Mi, fájdalom! még annyira sem vittük, hogy ezt az országot jó közigazgatással tudjuk ellátni. Hat a gazdasági szervezés? Arra még még gondolni se lehetett.

Mert elforgácsoltuk erőnket meddő pártküldelemekben. Kicsinyes pártpolitika, észnélküli: buktatásokkal, ez a parlament működése.

Egymás után buktatja az ellenzék a kormányokat, mint a szeszélyes asszony, a kinek semmi fele cseléd nem tudja kedvet eltalálni.

Meddig tarthat ez az állapot?

Jól mondta Tisza István: *a nemzet élni akar és élni fog!*

Ez a mondás megérdemli, hogy szálló igévé váljék. Magában foglalja röviden a helyzet kifejezését. Igenis, élni fog ez a nemzet és lesz ereje legyőzni azokat az elemeket, melyek a meddő, aldatlan, ezáltalán sérelmi politikán kívül mást nem ismernek. Teremtő, szervező, gyümölcöző politika kell nekünk, mely vagyonsodást, gazdasági és szellemi fellendülést von maga után, különben nem bírjuk el a terheket, melyeket az önállóság ránk ró.

Ennek fejében bátran elnyelhetjük a labdacst, melyet a házszabály-rendezéssel Tisza a nemzetnek bead.

Keserű labdacst, de az orvosság is keserű és bizonyos, hogy ennek a nemzetnek fenmaradása a legfőbb érdek, melyet áldozatok árán is meg kell vásárolni!

A szőlásszabadság elfojtását Tisza István nem akarja, csak a parlament munkakepesse tételét. Ennélfogva meg fog állni azon a határon, melyen túl a parlamenti intézmény veszélyeztetve volna.

Még a szabad angol népnek is van módja, hogy az obstrukció pusztításának útját állja!

S ha nincs erőnk, hatalmunk, önuralmunk, hogy ezt behozzuk, be fogjuk hozni nem sokára, a mikor a nemzetiségek és szocialisták az obstrukció fegyverével fognak ellenünk élni.

Nyeljük hát le a labdacst!

A magunk javára történik.

SZEMLÉ.

A magyar nemzetnek élni kell! A nagy beszéd után, melyben Tisza István gróf miniszterelnök azt az elhatározását, hogy az obstrukciót letiporja, azzal a lángoló felkiáltással indokolta, hogy a magyar nemzetnek élni kell és élni fog, és miután Nyíri Sándor honvédelmi miniszter az obstrukció kis csoportját majdnem esdve kerte, hogy legalább az ujoacztörvényt engedje át, vegre a tett következett, midőn a miniszterelnök a házszabályok ideiglenes módosítását indítványozta, melylyel a parlamenti tárgyalások rendes menetét legalább nagyjában biztosítani lehetne úgy, hogy az állami berendezések ne akadjanak meg végleg. Hogy az indítvánnyal a kívánt el lehet élni, bizonyítja az obstrukció felszisszenése az indítvány felolvasásakor és fájdalmas vonaglásuk annak minden rendelkezésénél, melyek egyenesen az eleven husba vágnak. Az elhatározás nem volt könnyű sem a miniszterelnöknek, sem az öt támogató pártnak. A magyar nemzet rendkívüli felhatalmazásokkal látta el képviselőt, és a képviselőház többségét annak idején ugyan az a szellem vezette, midőn a házszabályokat alkotta; de sem a nemzet, sem a képviselőház többsége nem gondolhatott arra, hogy akadhat valaha oly kisebbség, mely minden uralmat magához akar ragadni és mindent fejetetejére fog állítani; hogy Magyarországon lesz valaha kisebbség, mely a nemzetet belátha-

atlan veszedelmekbe hajítja és sok ezer családát tönkre tesz; hogy egy parányi kisebbség fog majdan keletkezni, mely vattával tömi be a fülét, hogy a lelkiismeret szavát ne hallja, a hazaszeretet hangja be ne hatolhasson. A házszabályokat azért készítettek úgy, hogy a kisebbségnek meglegyen minden védelme és nem gondoltak rendszabályra, hogy legalább a legdurvább visszaféléseknek elejét vegyék. Így történt aztán, hogy az államgépezetet egy esztendőre megállították és törvényen kívüli állapotot teremtettek. Ez ellen tenni kellett valamit, mert így tovább nem lehet. A magyar nemzetnek élni kell és élni fog! A házszabályok módosítására az indítvány be van adva, ami egyenlő a hegygerinczeken felállított útegek demaskizálásával.

A japán orosz háború. A japánok két napon bombáztak Vladivosztokot. Ez a harcztérről érkezett egyetlen fontosabb hír. A bombázásnak célja állítólag csak az, hogy elvonja az oroszok figyelmét a harcztér többi pontjain történő dolgoktól s a japán csapatok partraszállása annál zavartalanabban történjék meg. Erre vall az a körülmény is, hogy a bombázás csak rövid ideig tartott, de a nap folyamán megismételtetett. Vladivosztokkal egyidejűleg Port-Arthur ellen is újabb támadást intéztek a japánok. Ez a támadás azonban szintén csak szünetes volt, amennyiben csak az volt a cél, hogy az oroszok puskaporukat nagyobb mértékben fogyasztsák. S ezt a célt a japán hajóhad el is érte, mert a port-arthuri erődök irtózatoss lövöldözést vittek véghez anélkül, hogy a japán hajóhadban kárt tettek volna. A két támadás tartama alatt szinte észrevétlenül szállott további tízezer japán Csemulpónál partra és csatlakozott a Korea északi részébe indulásra készen álló japán osztaghoz, amelyek az utolsó napokban kisebb csapatokban érkeztek Csemulpóba. Néhány nap múlva mintegy 100,000 japán lesz Koreában s ekkor, valószínűleg nyomban megkezdik az első döntő ütközetet, amelyre az oroszok is nagyban készülnek.

A király személye körüli miniszter. A hivatalos lap vasárnapi száma közli Khuen-Hedeváry Karoly grófnak a király személye körüli miniszterre való ki-nevezését.

TÁRCSA.

Népies dalok.

(Egyveleg.)

Ira: Tolvaly Géza.

I.

Borus az ég, még sem setét az éjél,
Felderíti a galambom szemével.
En Istenem arra kérlek Tégedet:
Áldd meg azt a sugár szőró két szemet!

Deres a föld, de mégis van virága,
Legszébb köztük ez a szőke leányka;
Areza hőszin, patyolat a homloka,
Szeme pedig a csillagos eg maga.

Ott fenn vagyok a hetedik egekbe,
Ha az a szem ragyog az én szemembe;
S ha fejemet a vállára hajthatom,
A menybéli üdvösségem od' adom.....

II.

(Kettős.)

F. Legény vagyok, ide s tova
Asszony kell a hához;
Szép galambom arra kérlek:
Hozzám jöjj, ne máshoz;
Én is vagyok olyan legény,
Mint a többi volna, —
Szolgáltam is három évig
A katona sorba.

Nádfedelű kicsiny tanyám
Ide látszik épen,
Vagyon hozzá pár láncc föld is
A balai réten,

Sütet lisztért, — tejt se kell
A szomszédba menned,
Gyere hozzám feleségül
Eszem a szép szentet!...

L. Hozzad megyek, de nem azért:
Nem földedért, nem házadért...
Ha csak cifra szűrőd lenne
Mégfőrném mi ketten benne;
Ha csak a két kezéd volna,
És felettünk az ég boltja,
Másho' ugy se' mennék,
Mégis tied lennek,
Örökre!...

III.

Jegyző uram megkövetem, —
— Ha már úgy a sorja, —
Ez a kis lány akit itt lát
A galambom volna!
Adjon össze, legyünk egy pár,
Nincs már egyéb hátra,
Ő is szeret, én se' másképp,
Isten ember látja.

Jegyző uram adjon össze,
Oszd, a paphoz mégyünk,
Meggkérjük, hogy imátkozzék
Ő is, egyet értünk,
Meggkérjük, hogy adja reánk
Az egyházi áldást,
Hisz az Isten akarta, hogy:
Meggyszeressük egymást.

IV.

Muzsika szó, lakodalom
Nincsen má' ma beteg asszony,
Nós ha nincsen ne is legyen
Járja a tánc völgyön hegyen
Ihaj'-a!

Fokról fokra, enyészet.

Ira: Szabó Karoly.

Nem mártogatom tollamat az emberek veséibe, hogy rémes kepeket karcoljak e papírra. Tán jogom sincs hozzá? A végnélküli szép természet öreg kalamarisából mártogatok tehát, hogy az igazságot keressem s a prózai költészet mezején aratgassak.

Szobámban le s fel sétálgatva a midőn már kandalóm melegevel megteltem, azt vettem észre, hogy szívem jobban ver mint kün a külső levegőn. Szívem! Mért van az? Azért, hogy az éssen uralkodjék! Ez nagy igazságtalanság. Félre ezzel. Hisz én az igazságot keresem. Hogy elmémet e fura képzelődéstől elvonjam, ilyenkor mindig homályos ablakomon tekintetem ki; megállva nézem, mint suhau végig a hideg szellő a fák megsárgult lombjain. Ez a természet játéka. Mikor a letarolt fű, elszakadt kocsan gyenge hajtását fagyos leheletével végig simogatja és a megkészt virág szirmaiban elhervasztja az élet színt, mindig úgy tetszik, mintha lengésében haldokló zokogását hallanám.

Mikor elnémul az erdő, a mező illatos párazata helyén sötét nyirkos köd gomolyog; mikor nincs többé madárdal és a bogár zümmögés ennek elhaló nesztét nyomasztó csend váltja fel: úgy tetszik, mintha a félelmetes némaság a halál csendje volna.

Népünk gondozása.

a) Irányelvek.

Nem szántok új mesyét e téren, csak összefoglalom a már megkísérelt módozatokat, legfeljebb alkalmazom és idomítom azokat.

A lelkeseknek, kántoroknak és néptanítóknak kötelességük, hogy a nép szunnyadó értelmét felkeltve, azt fejlessék azáltal és oly módon, hogy vasárnapokon népies, szabad előadásokat tartsanak. Állami iskolai taueróket illetőleg a közoktatásügyi miniszter — felekezeti iskoláknál, nem-külömben a lelkesek és kántoroknál az illetékes felső felügyeleti hatóság szabhatja meg ily irányban elveket, készítene ügyrendet és tervezetet. Mindenesetre a gyakorlati ismeretek elsajátítására volna a főszó fektetendő; mert abban az irányban kell kedvet és hajlamot ébreszteni a mi népünknek, melynek kézzel fogható eredményt, hasznát is láthatja. Oktatni kell új foglalkozásokra, melynek a kertészet, selyemtenyésztés, méhészet. Nem szabad azonban figyelmen kívül hagyni, hogy ezen új foglalkozási ágak helyi alkalmasságát illetőleg előre alapos és szakszerű vizsgálódást, tájékoztatást kell szerezni, mert hiszen nem minden község környéke alkalmas egyaránt. Figyelni kell arra is, hogy a különböző fajok és egyedek hol tenyészthetők valószínűbb sikerrel, mert nemcsak a termelés az irányadó, hanem eminens fontossága az, hogy a termények gazdaságosan és jövedelmezően értékesíthetők is legyenek.

Szükséges, hogy e gyakorlati népies előadások kiterjedjenek a legegyszerűbbnek látszó házi dolgokra és elemi egészségügyi ismeretekre is. A baromfi-tenyésztés, építkezés, háztartás és házvezetés, ruházkodás, lakás, betegség ellen való védekezés épen úgy e keret alá vonható, mint azon általános erkölcsi tettek megbeszélése is, melyek az ember életében, a történelem tanítása és tapasztalat szerint örök igaz érvényűek.

Világosítsák fel a népet, hogy az állami adószedés nem népszarolás, mert az: állami szükséglet, amely a közönségnek: állami intézményekben, kedvezményekben és sok más uton-módon visszajön s hogyha minden negyedévben adóját pontosan fizetné, abba a nyomorúságos helyzetbe sem kerülne, hogy több évi adóhátralékért hazát-földjét elarverezze.

Ezek az irányelvek nem csak a mi népünkre vonatkoznak, hanem általános értékekkel bírnak. Szükségesek, megkivántak mindenütt nálunk széles e hazában, mint fundamentális alapok a nép jólétének előmozdítására. Mert hiszen kétségtelenül igaz tétel marad, hogy az értelmi fejlettség alapja a közvagyonosodásnak s ezen sarkal az államok boldogsága.

b) A kisipar.

Általános és megdöbbentő jelenség hazánkban, hogy a kisipar pang, züllik, elpusztul. Meltóztassék csak az

egykori híres miskolci csizmadiák, munkácsi fazekások, tordai mézeskalácsosok s annyi számtalan erős cseh-egyesületek pusztulását figyelembe venni. Hol vannak, hová lettek? Megölte őket az ipartörvény, keresztlázolt rajtuk a gyáripár, alig-alig maradt meg közülök egy-egy, mint vihartépdeste magányos fa a sivatag közepén. Pedig az iparosoknak s általuk a kisiparnak talpraállítása az első sorban tőlünk függ. Hogyan? Munkát, kenyeret kell adni a kisiparosoknak. Milyen erős sovinizmus, hazafias érzés adhatna erőt e törekvésünkben! Nem csak a vezényleti nyelvben, hanem mindenben, különösen a kisipar pártolásában szerezsek, akarjuk azt, a mi magyar. Ha azt akarjuk, hogy iparosságaink csúban, kidolgozásban, munkájuk által haladjanak, azt fejlesszék, akkor pártoljuk őket, ne keressük a külföldi iparczikkeket, még ha valamivel jutányosabb is az ára s talán-tán jobb minőségű, mint a miénk: a hazai, mert ily elv mellett sohasem teremtjük meg a versenyképes magyar ipart.

De éheltelenek vagyunk még abban is, hogy a mi nyerterményünk van, azt sem tudjuk felhasználni értékesíteni. Egy esettel kívánom ezt igazolni. A közel napokban a vasúti állomáson egy kocsiakománny botfele kötegek berakását láttam. Kérdezősködésemre megtudtam, hogy a közel falu erdejében termelt s darabonként egy fillért megvett botokat egy bécsi cég szállítja külföldre egy sítapálcákat, esernyőnyeleket készítő gyárnak. Csak gondoljuk el, hány kéznek ad ez munkát, hány embernek kenyeret, míg kikészítve, kétszer megvámolva, darabonként 1—3 koronájával elárúsítás végett hozzánk kerül vissza? Miért nem maradhat e munkabér nálunk, a mi iparosaink, munkásaink kezében, miért nem részesül magyar iparos, kereskedő a nyereségben? Mert éheltelenek vagyunk.

Igy vagyunk más dologban is.

Tekintsünk csak körül, mennyit fecsérlünk el a versenyterén, orfeumokban, külföldről importált dolgok megszerzésénél, nem nézve a garast: miért ne áldoznánk, ha a hazafias, a nemzeti érdek azt és úgy kívánja, mikor már-már koldusbotra jutott kisiparosainkat kell megmenteni. Ne feledjük el a természetes fejlődést, ne hagyjuk figyelmen kívül, hogy kisiparból a nagyipar, ebből a versenyképes gyáripár fejlődik; ne feledjük el, hogy a nemzet jólétével a nemzet hatalma és gazdasági ereje is párhuzamosan fejlődik.

Pártoljuk a hazai kisipart!

c) Házi iparunk.

Kulturtörténelmileg évszázadoknak kellett elmúlni, míg a házi gyártmány, saját szükségletre készített tárgy vagy eszköz árucikké, piaci forgalom tárgya lett. Jelentős tényező pedig ez is; az a pár garas, mely ezáltal a gazdaszony vagy gazda kezéhez befolyik, összegyűjtve, megtakarítva, eszköz a megélhetésre, ké-

utána is egy örökkévalóság következik. A bölcsőtől a koporsóig egy röpké pillanat van a végtelen időhöz képest, a melyben nem voltunk, s a melyben nem leszünk.

Még jól emlékszem a gyermekkor bohó örömeire. Még most is tudnám szeretni az angyalt és vissza tudnék riadni az ördögtől, oly elevenen lebegnek képem előtt, pedig az élet kora tavaszától az élet lankasztó ószére jutottam.

Ki ne emlékezne kora élte tavaszára. Egy örökkévaló vig lélek öröme, boldogsága, szerelme van benne. Ki ne vágyakoznék az élet nyarára, a lélek küzdelmes időszakára, midőn tenni, dolgozni a legnagyobb erény és legszebb kötelesség. Ki ne hinné, hogy a derék munkának az ósz hozza meg gyümölcsét. Ki ne szeretné a nyugalomra hívó természet ölen annak gyümölcsét élvezhetni.

Az ósz, mikor az ifjú szemek csillogó tüze kialszik, a fekete fűrtökre az évek száma fehér zuzmarát rak, és az egyenes vállakat meggörbiti az idők sulya. Az izmok elveszítik aczél ruganyosságukat.

Még csak egy pillanatot; a midőn ez is elröppent — az ember, ki szeretetével egy világra hatott, ki munkájával egy világot boldogított, pusztán anyag lesz, mint az elhervadt lomb, mint a szétmált virág.

Többé nem különböztet meg semmi... megnyílik a sírgödör, s a betemetett testre ráborul a föld, a csend, a halál örökös csendje.

Hát hol van a lélek, mely szeretett, a mely küzdött, a mely lelkesedett s nemes eszméket vetett fel? ... Ha az agy nem működik, s ha az ideg nem érez, s ha a vér meghűlt, miért kerestek ezeknek titkait?

sőbb a vagyonosodásra. Örömmel és teljes elismeréssel konstátálom, hogy kormányunk figyelme pár éve a házi ipar felé is fordult; ezt is tevékenységi és gondoskodási körébe vonta. Az anyagi erő hiánya, az idő rövidsége tényezők lehetnek ugyan; letagadhatlan valóság azonban az, hogy e pártolás s ennek eredménye nagyon kezdetleges. Pedig nem is nagy áldozattal intenzívebbé és általánosabbá lehetne azt tenni. Két bázison sarkal azután az eredmény: a nép gyámolítása, anyagi segélyezése az egyik; a vásárló közönség hazfias érzéstől áthatott kitartása a másik. Ugy gondolnám, az utóbbi megjönné önként, ha a kormány támogatása állandóan biztosított volna. Ezt pedig úgy vélném megvalósítani, hogy a kormány alapos és szakszerű tájékozódás után az egyes iparágakban szervezzen minden nagyobb községben vagy több szomszédos községben alakítandó körben minta-műhelyeket. Ezáltal kettős cél volna elérhető. Segítve lenne a népen, iparszerű foglalkozást nyerne kenyerkereseti foglalkozása mellett a nép s gyakorlat által az izlés finomodása mellett új piacot teremthetnénk az egyes iparczikkeknek.

d) Központi iparszövetkezeti raktárak.

A háziipar fejlesztéséből, megerősödéséből folyik azután a szövetkezeti raktár megvalósítása. Mert hiába készíti el az a falusi paraszt család azt a házi iparczikket, ha nem tudja értékesíteni és nincs módja, pénze, keresménye új anyag-szükségletét beszerezni. A legnagyobb baj éppen abban keresendő. Ugyanis elveszti kedvét vagy bizakodva, minden biztosabb alap nélkül nehéz adósságot csinál, hogy új cikket készíthessen, mikor nem képes készpénzért beszerezni az anyagot. Központi szövetkezeti raktárakat kell a kormány segítségével felállítani. Ez közvetlenül az eladást kicsinyben és nagyban és addig is 5—6%-ra előleget adna a beszállított iparczikkek előállításának $\frac{3}{4}$ része erejéig. Mily hatalmas eszköz és ösztönző sarkantyú volna ez erkölcsileg is a népre. Minő verseny indulna meg Pál és Péter szomszédok között, ha látná ez, hogy a szorgalom, igyekezet meghozza gyümölcsét! Nagyon természetes, hogy előre kellene elkészíteni erre is a talajt s e helyen ismét előtérbe lépne a lelkes, kántor, tanító és kurátor magasatos hivatása, még az ellenőrzés tekintetében is, ezen s a falu értelmesebb embereiből alakítandó helyi felügyelő-bizottság által, kik rajta lennének, hogy az előleget kapott parasztcsaládok tagjai látogatják-e kellőképpen a minta-műhelyt és teljesíti-e kötelességét, dolgozik-e a minta-műhelytel bíró iparos?

e) Gyáriparunk.

A gyáripart úgy kell tekinteni, mint az ipari termelés legelőkeltebb formáját. Csakis a gyári üzemmél lehet oly jutányos és jó minőségű árukat előállítani, melyekkel a külföldi erős versenyt korlátozhatjuk. Miden korlátozó intézkedésnél többet ér a versenyképesség. Tehát nagyon felszeg dolog volna, ha a gyáripart a kisiparral szembe állítanák. De az bizonyos, hogy a gyáripart úgy teremtjük meg legtermészetesebb módon, ha a kisipari és házi ipari foglalkozást tesszük a gyáripár előiskolájává.

Köztudomású tény, hogy gyáralapításnál elsőrangú konjunktura, szükséges feltétel az: vajjon számíthatnak-e kellő számu, némileg is gyakorlott munkásokra. Mily mértékben szökken fel azután értékben az, ha van már „betanított“ munkás! Tudjuk nagyon jól, hogy az idegen tőke keres s napjainkban is egymást érik a gyáralapítások állami kedvezménynyel, kiváltságos előnyökkel. Valósággal csalják, csalogatják be intező köreink a pénzembereket, különösen oly gyárak megalapítására, melyek eddig hazánkban fenn nem állottak, vagy a fennálló versenyképesek egyáltalán nem voltak. Igaz, hogy a külföldi gyártelepítések többnyire idegen nemzetbeli szakmunkásokat hoznak magukkal, de idővel a mi népünk is megtanulja, elsajátítja ezt a mesterséget különösen, ha némi gyakorlata, ismerete van már.

(Folytatása következik.)

A Közérdek távirata.

Budapest, március 9. d. u. 1 ó. 55 p. Tisza házszabály-módosító indítványát a tegnap esti pártértekezlet egyhangulag elfogadta. Ma a Házban rendkívüli érdeklődés közt nagy hatású beszéddel indokolta. Holnap nagy többséggel szavazásra kerül.

Még fülembe cseng az egykoron bekövetkező feltámadás dala, már is hallom a halál gyászindulóját.

Még látom a rügyből fakadó levél friss zöldjét s puha pelyhe gyuródását s ime szemem előtt van a halál ijesztő sápadtsága.

Még itt bolyong az elröppentő illat, mintha csak most szállt volna ki úde virágcsoport nedves tölcseréből s ime élettelenül hull alá az elvakult szírom.

Még visszhangzik a dal, még zug a letűnt nyári éjek csodás zibongása, de a madár jobb hazába szállott és a tarka lepkék szárnyait megölte a hosszú ködös éjjellek hidege.

Még csak egy pillanatot s ha ez is elröppent, aláhulltok ti sárguló lombok, elhervadtok halovány fűszálak, szétmáltok szintelen virágok. A napsugárnak nem lesz többé melege, a föld kérge megkeményedik, megdermed a medreben tova haladó folyó, a langyos élető harmat ragyogó pikkelyei megfagyasztják a keringő nedvet s megfojtják az életet. Aztán mintha gyászt öltene a természet. A keklő eget szennyves szürke felhők takarják el, melyből a hó fűrtös gyapja keresztl-kasul hull alá s bevon vastag lepellet mindent.

Eddig, s tovább semmi sincs. A meddig szemeimmel ellátok, hideg pusztaság terül el. A csendet, a halál mélyeséges csendjét nem zavarja semmi se.

Hát a dal, mely eddig elhangzott, hát a pompa, a mit kisugározottak, hát az illat, amivel a nyár levegőjét megbalzsamoztátok?

Ha elszállt körülünk a madár!

Ha elhervadt a lomb! Ha meghalt a virág! miért kerestek a dalt, a pompát, az illatot?

Egy örökkévalóság előzte meg életünket is, és

A nagyközönség becses figyelmébe ajánljuk

CZINK JÓZSEF

műruhafestő és vegyszeti tisztító intézetét

KOLOZSVÁRT, Wesselényi Miklós-utca 25. szám alatt

a postával szemben.

Festésre és tisztításra

elvéllal mindennemű megfoltosodott vagy színehagyott

női-, férfi- és gyermek ruhákat

szőnyegeket, butorszövegetek, függönyöket, kesztyűket és bármilyen diszszel ellátott tárgyakat, melyek egészben lesznek festve és tisztítva felelősség és a legolcsóbb árak mellett. 19 17—36

Rendkívüli esetben a ruhák 24 óra alatt készülnek.

Postai megbízásokat gyorsan és pontosan eszközl.

levele van, akkor következik el az idő annak egyezésére. A korábbi egyezés káros hatású, mert ezen időben van a répa a legtöbb bántalomnak kitéve; későbbre pedig azért nem tanácsos hagyni, mert az már a költségeket szaporítja, mivel a munkás lassabban haladhat. De már az ilyen répa a talaj tápanyag készletét is nagyon igénybe veszi s végül gátolja egymást a fejlődésben, egyezés után pedig a meghagyott répa igen ellankadnak, mivel állásukban nagyon megbolygattatnak. Az egyezés úgy hajtandó végre, hogy a munkások egy mérőbotot kapnak, a melyeknek hosszúsága irányadó a répa kiegyezésénél. Lehet úgy is eszközölni, hogy gépekkel (kapáló gépekkel) hézagokat vágunk a répa-sorokra s így a megmaradt mennyiség sokkal könnyebben egyezhető ki. Erre következik a második kapálás, a mi már géppel is eszközölhető a sorok között, a répasor pedig kézi kapával kapálendő meg, szem előtt tartva, hogy minden répa körös körül apróra megkapálendő. Bizonyos idő múlva nagyon czélszerű a sorokat a kapálókével megint megjárni. A második kapálás után 2—3 hét múlva a répa és a gyomok fejlődése szerint szükségszerű lesz a répatáblát a harmadik kézikapálásnak alávetni. Ha a második és harmadik kapálás kellő időben végeztek, további kapálásra csak kivételes esetekben lesz szükség, mert a répa levelei elborítják, beárnyékolják a földet s a gyomok tovább fejlődni nem bírnak. Az apóli munkálatokhoz számíthatjuk végül a chilisalérom alkalmazását is, mely soha semmi, körülmények között el nem mulasztandó. Legmegfelelőbb mennyiség 60—70 kg szokott lenni, mely két részre osztva fele a vetés előtt, fele pedig fejtrágya alakjában az első kapálás előtt szórando ki.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY TÖRÖK BERTALAN.

Nagyon

Nagyonedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság

Nyomatott a Nagyonedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvény társaság könyvnyomdájában.

Leggyorsabb pénzkölcsön.

Tisztviselői kölcsönt kaphatnak

állami és közigazgatási tisztviselők, katonai tisztviselők, hivatalnokok és nyugdíjasok, 2-től 15 évre, legtöbb esetben kezes nélkül. Minden 1000 korona kölcsön után tőke és kamatban havonta circa kilencz kor. fizetendő. Megkereséseket közzendő atlas, évi törzsfizetés, szünetelési idő és mennyi összegű a mai napig a kiderített nyugdíj igény. Előleges kiadás nem szükséges.

Ugyisint olcsó kamatu törlesztéses jelzalog kölcsönök gyorsan elintéztetnek. Minden irányban a legnagyobb diskreczió biztossittatik. — Válaszra bélyeg melléklendő.

ORSZÁGOS FÖLDHITEL ÉS SZEMÉLY KÖLCSÖN INTÉZET
KOLOZSVÁRT, Király-utca 16. sz.
20 9—52

Leggyorsabb pénzkölcsön.

Fegorvos Perl József

városunkba érkezett, hol pár napig fog tartózkodni.

Rendel a „Két Hattyu“ szálloda 7. számú szobájában. 1—2

Sz. 605—1904. tkvi.

Hirdetmény.

Kis-Kerek község telekkönyvi felmérésének következtében az 1869 évi 2579 sz. szabályrendelettel képest átalakítottak és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. és 1891. évi XVI. t.-cikk a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892 évi XXIX. t.-c.-ben szabályozott eljárás a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosítottak. E czélból az átalakítási előmunkálat hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben 1904. évi április hó 18-ik napján fog kezdődni.

Ennélfogva felhívattak:

1. Az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen, vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyvi végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2. Mindazok, akik a tjkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság hitelesítő bizottsága előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák föl.

3. Mindazok, kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886. XXIX. t.-cz. 15—18. §-ai és az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 5—7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak, és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, vagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött bizottság előtt szóval ismerje el, és a tulajdonjog bekebelezésére nézve engedélyt nyilvánítsa, mert különben jövuket ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illeték-elengedési kedvezménytől is elesnek, és

4. Azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, ugyisint az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Vizaknán, 1904. február 23-án.

Korinsky,

kir. bíró.

3—3

Sz. 5116—1903. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A balázsfalvi kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a nagyenyedi Kisegítő takarékpénztár részvénytársaság végrehajtónak Styan Juon az Izmallé okhábai lakos végrehajtást szenvedő ellen 500 kor. s jár. iránti végrehajtás ügyében az okhábai 182 sz. tjkben A + 5 r. sz. 942 hr. sz. ingatlanára (szőlő) 198 kor., a 6 r. sz. 948 hr. sz. ingatlanára szőlő 120 kor., a 7 r. sz. 1215 hr. sz. ingatlanára szőlő 415 kor., a 12 r. sz. 2691 hr. sz. ingatlanára szőlő 390 kor., a 15 r. sz. 623 hr. sz. ingatlanára szőlő 262 kor., továbbá nevezett végrehajtást szenvedett az okhábai 332 sz. tjkben A + 1 r. sz. 295, 296 hr. sz. házias beltelkekből megjelölt 1/3-ad rész jutalekára 954 kor., s végül végrehajtást szenvedőnek az okhábai 410 sz. tjkben A + 2 r. sz. 3448 hr. sz. ingatlanára 118 kor., a 3 r. sz. 1492 hr. sz. ingatlanára 234 korona, összesen 2682 koronában megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1904. évi április hó 13-ik napján d. e. 10 órakor Okháb községházánál tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár alatt is el fognak adni.

Árverési szándékozók végrehajtó és képviselő kivételével tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának tizszázalékát készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t.-cz. 170 §-a értelmében bánatpénzt csak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított letéti elismervényt átszolgáltatni.

A kir. bíróság mint telekkönyvi hatóságtól.
Balázsfalván, 1903. évi december hó 24-én.

143 1—1

Csiszér,
kir. albiró.

Sz. 908—1904. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Müller Mihály ügyvéd által képviselt Nagyonedi Kisegítő takarékpénztár végrehajtónak, Bálgya Alexandru csákyai lakos végrehajtást szenvedő elleni 900 kor. tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében az csákyai 295 sz. tjkben A + 1, 4, 6, 7, 9, 21—28 sz. 746, 747, 1081, 2376, 2377, 2680, 2681, 3088, 1783/3, 1784, 3443/2, 4245/1, 4601/2, 4658/1, 4771/1, 4552, 4866, 5033, 5034 hr. sz. ingatlanokra összesen 1275 korona becsárban az árverést elrendelte és hogy a fenn megjelölt ingatlanok az 1904. évi április hó 18-ik napján d. e. 11 órakor Csáky községházánál megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási ár alatt is el fognak adni.

Árverési szándékozók végrehajtó kivételével, tartoznak az ingatlanok becsértékének 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi nov. hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak az 1881. LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

A kir. bíróság mint tkvi hatóságtól.
Nagyoneden, 1904. február hó 6-án.

144 1—1

Weiner,
kir. aljárásbíró.

74 1904. véghr. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tordai kir. törvényszék 1903. évi 7289 számú végzése következtében dr. Frieder Mór marosludasi ügyvéd által képviselt Mihály Mór és Kulender czég javára nagylaki Sikó Árpád ellen 600 kor. s jár. erejéig 1903. évi november hó 8-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján felül és lefogalt és 3524 kor. becsült következő ingóságok, u. m. gazdasági gépek és eszközök, takarmány, szárvasmarhák, lovak, sertések, gabonák, juhok, házi butorok, ruhák, asztal és ágyneműk nyilvános árverésen eladattak.

Mely árverésnek a marosújvári kir. bíróság 1903. évi V. 503/2 számú végzése folytán 600 korona tőkekövetelés, ennek 1903. évi szept. hó 30. napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltójár és eddig összesen 103 kor. 80 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Nagylak községben végrehajtást szenvedő lakásán leendő eszközökre 1904. évi március hó 16-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsárban alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverzendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik. Kelt Marosújvárt, 1904. évi február hó 16. napján.

Dergán János,

kir. bir. végrehajtó.

141 1—1

153—1904. véghr. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a marosújvári kir. bíróság 1904. évi V. II. 74/2 számú végzése következtében Klein Simon javára Klein Sámuelné ellen 800 kor. s járuléai erejéig 1904. évi február hó 13-án foganatosított biztosítási végrehajtás utján lefogalt és 1345 koronára becsült következő ingóságok, u. m. házi butorok, ágyneműk, fenyőfa-deszka és gerendák nyilvános árverésen eladattak.

Mely árverésnek a marosújvári kir. bíróság 1904. évi V. 74/3 számú végzése folytán 800 korona tőkekövetelés és eddig összesen 15 korona bíróság már megállapított költségek erejéig Maros-Ujvárt végrehajtást szenvedő lakásán 1904. évi március hó 17-ik napjának d. u. 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsárban alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverzendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik. Kelt Marosújvárt, 1904. évi február hó 1. napján.

Dergán János,

kir. bírósági végrehajtó.

142 1—1

Sz. 3081—1903. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A balázsfalvi kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy az „Albina“ nagyszabasi takaré- és hitelintézet végrehajtónak Breáz Simon mihálefalvi lakos végrehajtást szenvedő ellen 146 kor. s járuléai iránti végrehajtás ügyében a mihálefalvi 176 sz. tjkben A + 9 r. sz. 2546 hr. sz. ingatlanra 120 kor., e tjkből az 1729 sz. tjkbe A + 1 r. sz. alá a végrehajtási zálogjoggal terhelt Reesen János nevére átjegyzett 4579 hr. sz. szőlőre 40 kor., az 1738 sz. tjkbe Heezegán György és neje Potopea Mária a végrehajtási zálogjoggal terhelt átjegyzett A + 1 r. sz. 1982, 1983 hr. sz. ingatlanokra 25 kor., az 1740 sz. tjkbe A + 1 r. sz. alá Bendean János nevére átjegyzett 2652/1 hr. sz. 19 kor., Breáz Oneának a mihálefalvi 890 sz. tjkben A + 2 r. sz. 311, 318, 319/2 hr. sz. ingatlanára 498 kor., összesen 702 koronában megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1904. évi március hó 26-án d. e. 10 órakor Mihálefalva községházánál tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltásiáron alul is el fognak adni.

Árverési szándékozók kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. § jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak az 1881. évi LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénzt csak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabály szerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. bíróság mint telekkönyvi hatóságtól.
Balázsfalván, 1903. évi december hó 17-én.

137 1—1

Csiszér,
kir. albiró.

Sz. 75—1904. tkvi.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a gyulafehérvári kir. törvényszék 1903. évi 8075 sz. végzése következtében dr. Maniu Gyula ügyvéd által képviselt Pátia takarékpénztár javára ifj. Dörling Mátyas és társai ellen 218 kor. s jár. erejéig 1904. évi február hó 6-án foganatosított biztosítási végrehajtás utján lefogalt és 1141 korona 40 fillérre becsült következő ingóságok, u. m.: 1 kaneza, 1 ló, 19 drb oszlop, 3 tehén, 2 szekér, 1 kapáló gép, 2 tulok és 100 zsák csöstengeri nyilvános árverésen eladattak.

Mely árverésnek a vizaknai kir. bíróság 1904-ik évi V. 9/2 sz. végzése folytán 218 kor. tőkekövetelés, ennek 1902 évi szeptember hó 12 napjától járó 6% kamatai, és eddig összesen 109 kor. 68 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig is Sorostélyon végrehajtást szenvedő lakásán leendő eszközökre 1904. évi márc. hó 16-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsárban alul is, el fognak adni.

Amennyiben az elárverzendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik. Kelt Vizaknán, 1904. évi február hó 26. napján.

Eichner Károly,

kir. bírósági végrehajtó.

138 1—1

Vegyes hírek.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Sándor Ákos drt a gyulafehérvári törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki.

— **Áthelyezés.** Mint sajnálattal értesülünk, társadalmi életünk két intelligens fiatal tagját helyezte át a földművelésügyi miniszter. Dr. Rádóczy Pál kir. kulturtermérnök Komáromba és Reinhardt László kir. kulturtermérnök Szombathelyre helyeztetek át. Ohajtjuk, hogy mindkét fiatal ember olyan kellemesen emlékezzenek az Enyeden eltöltött időkre, mint a hogy mi fogunk rájuk visszagondolni.

— **Halálhíradás.** Dunai Albertné Steff Margit, Dunai Albert polgártársunk hitvese, hosszas szenvedés után f. hó 8-án 50 éves korában elhunyt. Temetése ma délután lesz. Halálát kiterjedt rokonság gyászolja.

— **Az állandó ünnepély rendező bizottság** f. hó 6-án d. e. 11 órakor tartotta meg gyűlését, a melyen megállapította a lapunk vasárnapi számában megjelenő márczius 15-iki ünnepély sorrendjét. Az 1905. évi márczius 15-iki ünnepi beszéd mondására a bizottság Zajzon János vallás-tanárt határozta felkérni. A márczius 15-iki ünnepély alkalmából a Két Hattyú szállodában társas vacsora lesz.

— **Márczius 15-iki emlékűnnep.** A nagyenyedi ev. ref. tanító-képző intézet ifjúsága 1904. évi márcz. 13-án d. u. 3 órakor a kollegium dísztermében Márczius 15-iki emlékűnnepélyt rendez a következő műsossal: 1. Nyitány „Bank bán” cz. operából, előadja a kép. zenekar. 3. „Talpra magyar”, szavalja Both Béla III. é. k. 3. Emlékbeszédet mond Ajtay Miklós IV. éves tan. jel. 4. „Előre”, enekli a kép. zenekar kísérete mellett a kép. dalkar. 5. Ünnepi ódát szaval Molnár Vilmos I. éves kép. 6. „Mi a haza” melódrama, szavalja Bodor Dénes zongora- és a kép. dalkar ének kísérete mellett Csongvai Ferencz IV. é. t. j. 7. Induló, játsza a kép. zenekar.

— **A Nagyenyedi Iparos-Önképzőkör** daloskarának f. hó 13-án a Nemzeti szálló dísztermében tartandó hangversenyére szorgalmasan folynak a próbák Veress Gábor koll. zenetanár, karnagy kitűnő vezetésével. A próbák után itélve és ismerve a szereplők kiváló tehetségét, jelezhetjük, hogy a műsor minden egyes száma élvezetet fog nyújtani zenekedvelő közönségünknek. A hangversenyt táncz követi.

— **A rendőrkapitány ur szives figyelmébe.** Ugy látszik az ellenőrzés lazasága folytán városunk néhány kereskedője felbátorodott és üzletét vasárnap nemcsak hogy a köteles 10 órakor nem zárja be, hanem azt még a déli 12 óra után is nyitva tartja. Jól teszi a rendőrség, ha a törvényt nem tisztelő ilyen kereskedőkkel szemben a törvényt teljes szigorúval jár el; mert a törvényt és rendeletet nem respektáló a rendőrség elnevezésére sem érdemesek.

— **A kolozsvári „Bethlen Gábor-kör”,** mint már előre jeleztük, 1904. márczius hó 19-én szombaton, a Nemzeti Szálloda nagytermében tánczszal egybekötött hangversenyt rendez. Kezdeté este 8 órakor. Belépti díj: személyenként 2 k., családjegy 5 korona. Jegyek előre válthatók Földes Ede kereskedésében. Védnökök: Báró Bánffy Kázmír, Gróf Bethlen Balint, Elekes Viktor dr., Fogarasi Béla, Gáspár János, Jancsó Lajos, Jeney Elek dr., Báró Kemény Gyula, Müller Mihály, Sándor János, Szász József, Szilágyi Farkas, Tóth Miklós, Török Bertalan, Varró László dr. Rendező-bizottság: gróf Bethlen Gábor r. b. elnök. ifj. Bartók György r. b. alelnök. Dóczy Ferencz r. b. alelnök. Balog Endre r. b. alelnök. Porzolt István r. b. titkár. Abrudbányai Géza r. b. alelnök. Bartha Péter r. b. jegyző. Tókécs József r. b. pénztáros. Sallay Lajos r. b. ellenőr és harmincz-negy bizottsági tag. Műsor: 1. „Resignation” Ch. Dacla-tól. Weinrich Margit k. a. zongora kísérete mellett hegedűn játsza Benkő Imre. 2. Szavai: Kacsó Lajos, a „Bethlen-kör” tagja. 3. Felolvas: Balog Endre, a „Bethlen-kör” alelnöke. 4. „Nagyidai cigányok”-ból részleteket szaval: Baróthy István, debreczeni theol.-gus. 5. Hegedűn játszik: dr. Joksmann Ödön, kíséri a cigány zenekar.

— **Tornász-estély.** A Bethlen-koll. főgimnáziumának tornaköre az Aldunára tervezett iskolai kirándulás költségeinek pótlására 1904. márcz. 25-én — pénteken — a tornacsarnokban tánczszal egybekötött házi versenyt rendez. A verseny, mely körülbelül ötnegyed órát vesz igénybe délután 5 órakor kezdődik, a táncz este 8-tól 12 óráig tart. A versenyre és estélyre ugyanazon belépő jegy érvényes, melynek ára személyenként 1 kor., koll. és polg. isk. növendékeknek 50 fillér. Czukrázat-

ról estére gondoskodva van. A tornaverseny műsora: 1. Fölvonulás. 2. Rákóczi füzérgyakorlatok. 3. Összetett gyakorlatok a bakkon és nyújtón. 4. Magas asztal. 5. Nyújtó. 6. Gyűrűhinta. 7. Kötélmászás (verseny). 8. Tréfás mutatványok.

— **Gyümölcsösészet tanfolyam.** A földművelésügyi miniszter a tordai áll. kertművelés iskolánál f. e. ápril 11—20-ig gyümölcsösészet tanfolyamot rendez különösen népi iskolai tanítók részére. A tanfolyamra 20 tanító állami költségére fog felvételt, kik egyenként 30 kor. utáltalányban és napi 3 kor. ellátás-díjban részesülnek.

— **Vesztett sertés.** F. hó 8-án Káló Géza kéményseprő mestert egy vesztett gyanújában álló sertés megrapta. A szerencsétlenül járt egyént a budapesti Pasteur-intézetbe szállították.

— **Magyarország és Ausztria haditengerészete** a következő: hadihajó van: 12; cirkáló hajó 14, torpedó naszád 28, jelzőhajó 3, vonathajó 3, folyami hajó 4, állomás- és követhajó 17, kikötő és parti szolgálatra való jármű 8, tüzér iskolahajó 4, matróz iskolahajó 4. A hadihajókon átlag 8—10 nehéz, 5—6 közép, 6—8 könnyű, 11—18 gyors tüzelő löveg van. A többi hajókon nehéz lövegek nincsenek.

— **A katonai és csendőrségi altisztek gyermekeinek tandíjmentessége.** A törvényes időn túl tovább szolgáló magyar honoságu közöshadseregbeli altisztek gyermekei, valamint a m. kir. honvédség és csendőrség továbbszolgáló altiszteinek gyermekei számára — a mennyiben szorgalmuk és viseletük által az e tekintetben fennálló szabályoknak megfelel — a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur az állami ipariskolák, ipari-szakiskolák és nőipariskolák általános tandíjmentességét engedélyeztet.

— **Japán-orosz.** A felkelő nap birodalma, számos, eredeti, a szövegbe nyomott és színes képpel, térképpel, a legjobb angol, francia és német kútfók után. Bevezetéssel ellátta Bródy Sándor. Kiadja a Pallas irod. és nyomdai részv.-társaság Budapesten.

Az egész művelt világ óriási érdeklődése mellett folyó japán-orosz háború idején a legszélesebb körű érdeklődésre tarthat számot ez a könyv, mely a távol napkeleti országot először mutatja be írásban és képen a magyar közönségnek. A kiállításában is jellegzetesen japán-könyv ugyanis láthatóan azt a célt szolgálja, hogy megismertesse az olvasót Japán életének, földjének, politikájának és társadalmának minden jelenségeivel, hogy így, míg egyrészt olvasása közben szinte beleéljük magunkat a japán életbe, másrészt biztosabb alapon itélhetjük meg ez érdekes faj és ország mai élet-halál harczát és várható szerepét a jövőben. E czéltől érdekfeszítő és japán illusztrációk révén szinte beszédesebben fejezetekben mutatja be a mai Japán s a japán hadsereget; elmondja Japán történetét a legrégebbi időkől maig; megvilágítja a japán földet, képzelőlet és jellemet; ismerteti a japán irodalmat, színházat és képzőművészetét általában az egész japán művelődést, valamint a vallást és bölcselést; szemünk elé állítja a japán nők: a gesák és mousmek különös, tarka életét s a jellemző japán népszokásokat; gondolkozásmódjuk megismertetésére hű fordításban ad japán meséket és közmondásokat s végül, hogy a háború eseményeit jobban figyelemmel kísérhessük és megért-hessük, csatolja a japán hadihajók sorozatának statisztikáját és Japán-orosz színes térképét. Valóban, a ki olvassa ezt a könyvet, úgy érzi, hogy egy japáni utazásból tért vissza, benyomásokkal gazdagon megarkodva, egy olyan egyénien művészelkű és csillogó beszédű cicerone társaságában, mint a milyen Bródy Sándor. A ki nek öröme telik a hasznos és élvezetes olvasmányban, el ne mulassa megszerezni ezt a könyvet, melyet a Pallas hihetetlenül olcsó áron, 2 koronáért (kötte 3 kor.) bocsátott forgalomba, nagy 80 alakban s olyan japán czimlappal, mely egy eredeti japán könyvhöz is méltó lenne. A Japán-orosz Pallas könyvkiadóhivatala (Budapest, V., Honvéd-utca 10.) 2 illetve 3 kor. előzetes beküldése után bérmentve megküldi, de megszerezhető a könyv minden könyvkereskedés útján is.

— **Temesvár a magyar Erfurt.** Már szakkörök, első rangú szaktekintélyek és szakközönlönyök is, mint pl. az Orsz. Kertészeti Egyesületnek Budapesten megjelenő szakközönlönye a „Kertészeti Lapok” stb. tárgyalják és sok hízelgőt és sok szépet közölnek Temesvár kertműparáról; ismertetik a nagy terjedelmű mag-, növény-, rózsá-, de különösen az óriási nagy fa-tenyésztési telepeket, melyek látványosságot képeznek s minden tekintetben kitűnően vannak kezelve. Itt már nem százezer, hanem millió számban lesznek a növények

tenyésztve s a szélrózsa minden irányában szétküldve; a kűtföldön is már állandó hirnévre tettek szert, mivel szépek és mindenütt jól fogamzanak. Délmagyarország talaja és éghajlata kiválóan kedvező a kertészeti termelvényekre s nagyon alkalmas a legjobb fák, rózsák, ültetvények stb. tenyésztésére. Ami még manapság Belgium és Hollandia Középeurópa részére, az lesz Délmagyarország rövid idő alatt különösen a Kelet részére. A délmagyarországi kertműipar nagy szereplésre van hivatva, mivel ott a kedvező hosszú és száraz őszi folyamán minden tökéletesen kifejlődik, kiéri, mely kedvező körülmény Németországban és az észak-kibb tartományokban teljesen hiányzik s számtalanszor előfordul ott azon eset, hogy a termést félreért állapotban kell betakarítani. Délmagyarország sik területein a nyár igen meleg, forró; a tél pedig szigorú és hideg; ennek következtében e kedvezőtlen elemi behatások alatt termelt fák és növények sokkal edzettebbek s bármely éghajlat alatt biztosan fogamzanak és díszlenek. A tenyésztételek számára a talajt ott csak nehezen lehet megművelni, mert ez szoros és kötött, de kövér s a csemetek tápanyagokban nem szűkölködnek; sohasem csevevészdenek el és sokkal jobb mint azok, melyek lap, homok s egyéb könnyebb talajnemekben termeltettek s mely utóbbiak nem bírnak oly nagy ellentállási képességgel sem. A temesvári kereskedelmi és iparkamara jelentései, mely a kertműipart is behatóan tárgyalja, igen érdekes adatokat tartalmaznak Temesvár kertműipari telepeinek terjedelméről, az ott tenyésztés alatt álló növények, fák, rózsák stb. ültetvények arányairól s azon mennyiségekről, melyek onnan évente elszállítva lesznek. Nincs város az országban, mely annyi kertműipari cikket termelne, mint a mennyit manapság Temesvár tenyészt.

— **Kakas Márton.** Vidám képek, kacagató ötletek mosolyognak felénk a Kakas Márton legújabb számából is. A czimképe, a mely mulatságos zárószámadása a delegáció bécsi munkájának, Linek Lajos rajzolta, míg az utolsó oldal színes képe, egy elfajult művészi irány elmés kiguyolása, Éder Gyulát vallja mesterének. A Kakas Márton rendes rajzoló Bér Dezső, Jeney Jenő és Ház Miklós ezen a héten is pompás képeket szolgáltatott. Az irodalmi rész tele van aktuális apróságokkal és jobbnál jobb anekdotákkal. A Kakas Márton előfizetési ára negyedévre három korona. Egyes száma 30 fillér, kapható minden újságelárusítónál.

— **A gyermekek idegessége.** Általános tapasztalatok mind inkább azt bizonyítják, hogy korunk csapása, az idegesség, nem ritkán már a gyermekekben veszi kezdetét. Ennek oka leginkább abban rejlik, hogy a gyermekeknek megmondhatatlanul alkohol tartalmú és izgató italokat nyújtunk, mint bor, sör és kávé. Csak nemrég ismételtlen hangsúlyozta egy híres tudos, hogy ilyenem italokat 14 éven aluli gyermekeknek egyáltalán nem szabadna adni. A babkává helyébe a Kathreiner-féle Kneipp-malata kávé vált be a legjobban. A gyermekek erőteljes egészsége és virágzó kinézése megérdemli azt a kis fáradságot, hogy részükre a kávé külön elkészítsük.

— **Virágosan.** A lóvásárban Paraj András uram a kupecznél két csikóra alkudott. Paraj uram az alkufolyamán többi között így szólott:

— Mily értékben bocsátja önkigyelméd a két fajzatot rendelkezésre?

— Kétszáz forintért darabját!

— Bizony körülményes!

— Már 380 forintért el akarták venni a kettőt!

— Pedig a két fajzat nem arányos!

— Hogy-hogy?

— Ez a keselylábú pénzérték tekintetében súlyosabb amaz gyengélkedőbb!

Közgazdaság.

A cukorrépa ápolásáról.

A mint a répasorok jól láthatók, azonnal hozzáláthatunk az első kapáláshoz, melyet csekélyen kell végeznünk, különösen figyelve arra, hogy a kis répát be ne takarjuk. Azon helyeken, ahol répa nem kelt, kapálni nem szabad, mert ha még csak csirájában van, így könnyen elpusztíthatjuk. Ezen első kapálást meg kell adni késlekedés nélkül ha mutatkozik gyom, ha nem, mert célja nemcsak a gyomirtás, hanem talaj megporhanyítása is, továbbá meszes talajoknál vagy chilisalétrom alkalmazása esetén a rendszeren mutatkozó cserepesedés megszüntetése. Midőn a répának 3—4

Számos elismerés és bizalom nyilatkozat igazolja azt, hogy

TÁNGEL JÓZSEF

női, férfi és gyermek divatárú üzletében NAGYENYEDEN

a leghatározottabb szabott árak mellett csakis mindig a legjobb minőségű árúk lesznek kiszolgálva,

A vizakt hogy az Ádám Szabó ben a gyűlt Alamor köz 2939 hr sz Zsellér Zae Maria és Zsellér Ra ingatlanra hr. sz. ala Zsellér Ra ben Ádám ben kiskor ben Vasin lanra 821 1843 hr. s Ádám Ann Juon, 1/10 Juor nevű megállapít ingatlanok Alamor kö tott kikialt Árverez toznak az 10 fil. és 17 jelzett árú a kelt 1. kiküldött talmében litott szabó Kelt Vi

136 1—1

hatóság

KOL

Elhet

K

kérdje

H

K

K

K

K

K

K

K

K

K

K

K

K

K

K

K

K

K

K

K

K

K

K

K

K

K

K

K

K

K

K

K

K

K

K

K

K

K

K

K

K

K

K

K

K

K

K

Sz. 4477-1903. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A vizaknai kir. járásbírósi hatóság közhírré teszi, hogy az Albina nagyszabonyi takarékos és hitelintézet végrehajtónak Ádám Szamoilla stársai végrehajtást szenvedők elleni végrehajtási ügyében a gyulafehérvári kir. törvényszék (vizaknai kir. bíróság) területén levő Alamor község határán fekvő az alamori 746 sz. tjkvben A + 1 r. 2938, 2939 hr. sz. a. foglalt 3/4- ad részben Iván Nikuláé, 12/4- ad részben Zsellér Zacharie, 1/4- ad részben kiskoru Solomon Anutza, Rachilla, Maria és Juon, 4/4- ad részben Florea Toma I. Juon és neje Zsellér Radulla és 16/4- ad részben Arkus Sándor nevére felvett egész ingatlanra 212 kor., az alamori 764 sz. tjkvben A + 1 r. 1919 hr. sz. alatt foglalt 2/4- ad részben Zsellér Zacharie, 4/4- ad részben Zsellér Rachilla, 12/4- ad részben Zsellér Zacharie, 4/4- ad részben Ádám Juon, Ádám Nicoláé, és Ádám Togyer, 1/4- ad részben kiskoru Solomon Anutz, Rachilla, Mária, Juon 4/4- ad részben Vasiu Dumitru és neje Bussan Mária nevére felvett egész ingatlanra 821 korona, végül az alamori 905 sz. tjkvben A + 1 r. 1843 hr. sz. a. foglalt 14/4- ad részben Stojka Miklós és neje Ádám Anna, 12/4- ad részben Zsellér Zacharia, 4/4- ad részben Ádám Juon, 1/4- ad részben kiskoru Solomon Anutza, Rachilla, Mária, Juon nevére felvett ingatlanra az árverést 173 koronában ezennel megállapított kiküldési árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1904. évi március hó 21-ik napján d. e. 10 órakor Alamor községbíróságnál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési árban alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik, végrehajtató és képviselője kivételével tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 21 kor. 20 fill., 82 kor. 10 fill. és 17 kor. 30 fill. készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42 §-an jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a kelt I. M. rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerésvényt átsegélyeztetni.

Kelt Vizaknán, 1903. évi december hó 23-án.

Korinsky Győző,
kir. albiró.

136 1-1

GRÓSZ MIKLÓS
hatóságilag eng. és törv. bejegyzett elhelyező és üzletek adás-vételét közvetítő irodája
KOLOZSVÁR, Mátyás király-tér 12. szám.

Elhelyezek: szállodai, vendéglői és háveházi személyzetet leggyorsabban és legpontosabban.
Telefon 494 szám 122 1-26

Sürgőnyezim: Grósz ügynök Kolozsvár.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatöréses, göres és más ideges állapotba szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve

HATTYU GYÓGYSZERTÁR
által Majna-Frankfurt. 109 3-52

E szakmában egyedüli műhely az erdélyi részekben!

Klaszovitt György
szíjgyártó, nyerges, táskás és bőröndös
KOLOZSVÁRT.

Jó és szép munkáért és haladásért többször kitüntetve

Nagy raktár kész hámoz és nyergesben, ugyszintén utazótáskák és bőröndök. Plaidzsákok, esőernyő és bottartók, uti toalette táskák, minden forma és nagyságban, puskatokok, vadásztáskák, gamásni, töltényövek, vadászszékek és mindeu előforduló bőrárak esakis saját gyártmányaim óriási választékban.

Téli és nyári lótakarók és lóhálók, az egész lóra és külön csak a fejre (legyek ellen).

Minden előforduló bőrárut rendelés szerint rövid idő alatt legjutányosabb árban készítek.

Mindenféle takarító és bőrpoló szerekben nagy raktár.

Pósta megbízásokat gyorsan és pontosan teljesítek.
18 9-52

E szakmában egyedüli műhely az erdélyi részekben!

NAGYENYEDI KÖNYVNYOMDA ÉS PAPIRÁRUGYÁR RÉSZV.-TÁRS.

NAGYENYED.

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZET.
PORKAPSZULAGYÁR.
DOBOZÁRUGYÁR.

DOBOZÁRUT (GARTONNAGE)
u. m. közönséges és hajlított dobozokat stb.

Mindenemü
Egyesületek, zenekari-
csok és gyárosok részére
kiseb és közepes méretű
tápanyok és csészék kész-
sállítására olcsó árban
szállít.

SZESZÁK FERENCZ ÉS FIA
kocsigyártók
KOLOZSVÁRT, Malom-utca 12 sz.

Alapítottat 1870-ben. Árjegyzék ingyen.

Kocsi nagy raktár minden igényt kielégítőleg.
Nagy kocsijavitó-műhely. Kocsigyártás modern technikai gépekkel felszerelve. Pontos kiszolgálás.
Mindennemü kocsik raktára.
— Vidéki megkeresésre azonnal válaszolunk. —

Gyárunk az egyedüli Kolozsvárt, a hol a kocsi minden részét: kerékes, kovács, nyerges és fényező munkát személyes vezetésünk alatt előállít és az által vagyunk a legjutányosabbak árban is. Főcélunk a jó szolid munka jutányos árban.
Becsés partfogását tisztelettel kérve
Szeszák Ferencz és Fia
kocsigyártók.
135 1-20

STOLCZ VINCZE
aranyműves
KOLOZSVÁRT, Kismester-utca.

Elfogad minden e szakmába vágó munkát.
Vásárol tört arany és ezüst ékszert.
40 1-20
STOLCZ VINCZE.

Eladó raktárszín.

Raktár áthelyezés végett a Müller-féle nagyenyedi faraktárban gazdasági célokra igen alkalmas szín

jutányos áron eladó.
Bővebbet **Szekely Dániel** kerékgyártónál helyt.
140 1-2

SZŐLŐLUGAST

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol ingasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskotály és más edes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megtermes nincsen olyan ház, melynek fala mellett a legesekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekebb dísz, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részből. Ez a leghaladatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatu katalogus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, a ki címét egy levelezőlapon tudatja.

CZIM: Érmelléki első szőlőoltvány telep Nagy-Kágya,
u. p. SZÉKELYHID. 458 7-20

Kalap, nyakkendő és fehérneműk.

BERKOVITS BÉLA
női-, férfi-, fiu- és gyermek-ruha, valamint férfi-divat üzlete
Nagyenyed, Fótér 3.

Bátor vagyok a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy bevásárlási-utazásomból haza érkezvén, a tavaszi idényre **sok szép tavaszi ujdonságokat** bevásároltam.

Különösen bátor vagyok b. figyelmét felhívni **elegáns és divatos** női kabát raktáromra.

Saját szabóműhelyemben
24 óran belül készítek mérték után a legkövetelőbb izlésnek megfelelő **férfi- és gyermek ruhákat.**
Továbbá dús választékban tartok férfi-, fiu- és gyermek kész-ruhákat, valamint elismert legjobb minőségű **női-, férfi- és gyermek-czipők,** valamint kalap, nyakkendő és fehérneműeket.

Becsés látogatását örömmel várva, s magamat szives partfogásába ajánlva,
Kiváló tisztelettel
BERKOVITS BÉLA.
426 21-*

Pontos és szolid kiszolgálás.

Nagy raktár bel- és külföldi szövetekben.

Kizárólag kézimunka által készített czipők.

NAGYENYEDI KÖNYVNYOMDA ÉS PAPIRÁRUGYÁR RÉSZV.-TÁRS.

NAGYENYED.

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZET.
PORKAPSZULAGYÁR.
DOBOZÁRUGYÁR.

DOBOZÁRUT (GARTONNAGE)
u. m. közönséges és hajlított dobozokat stb.

Mindenemü
Egyesületek, zenekari-
csok és gyárosok részére
kiseb és közepes méretű
tápanyok és csészék kész-
sállítására olcsó árban
szállít.

Első kézből; a gyárban vásárol Ön olcsón és legjobban

Első magyar hangszergyár
villamos erőre berendezve.

STOWASSER J.
cs. és kir. udvari hangszergyáros, hadseregszállító
a Rákóczi javított Tárogató egyedüli feltalálója
Budapest, II., Lánchíd-utca 5.

Ajánlja a saját gyárában készült összes
— rez-, fa- és vonós-hangszereket. —
Hegedűk, gordonkák, bőgők, fuvolák,
klarinetok, trombiták és czimballmok.

Tárogató ára 30 frtól (60 kor.) feljebb, iskola hozzá ingyen.

Zenekar teljes felszerelése olesó árban, előnyös fizetési feltételek mellett. 303 18-19

Harmonikák elpusztíthatatlan erős hangokkal.
speciális kivitelben gyorsan és szakszerűen eszközöltetnek, vonós-hangszernek a legújabb találmányu hangfokozó gerendával, melyért garantiát vállalok.

JAVÍTÁSOK

Árjegyzék minden hangszerről külön-külön kérendő mely bérmentve megküldetik

LICHNOVSZKY LIPÓT
KOLOZSVÁRT, Deák Ferencz-utca 31. szám
(volt Belkőzép-utca.)

Raktáron tartok Majolika, Ó-Nemet honi (Daniel) kályhakat, ugyszintén

TAKARÉKTÜZHELYEKET,
fürdő-kádburkolatokat a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelben.

Elvállalok kályhák újra átrakását és takarítását helyben úgy mint vidéken a legbiztosabban ártan.

A nálam készült munkákért teljes felelősséget vállalok.

Vidéki megkeresésekre azonnal reflektálok.

Megbízásokat azonnal személyesen vagy levélfelleg eszközök.

125 1-26

Megjelent

NEUMANN M.
császár és kir. udvari szállító

FÉRFI-, FIU-, GYERMEK- ÉS
LEÁNYKA-RUHÁK TELEPÉNEK

TAVASZI NAGY ÁRJEGYZÉKE

KOLOZSVÁR, MÁTYÁS KIRÁLY-TÉ

— Kívánatra ingyen és bérmentve. —

114 2-3

Erdélyi Ernőné
kárpitós műhelye és butor-raktára
NAGYENYED, Buza-piac.

Raktár mindennemű hajlított fa- és vas-butorokban, ugyszintén tükrök, képek és mindenféle esztélyázott butorokban. — Javítások gyorsan és jól végeznek.

Számos éven át Ióvárosokban és elsőrendű műhelyekben szerzett tapasztalataim által az-n kellemes helyzetben vagyok, hogy a műhelyemben készült

KÁRPITOS BUTOROK

a t. bevételt minden ir nyban pontos és szolid kiszolgálással kielégítik — Rendeléseket különlegességeiken is teljesítik és szaképzettségem által biztosítom, hogy minden rendelést a legnagyobb pontossággal fogok teljesíteni.

Egy kísérlet által ezen állításomról teljes meggyőződés szerzhető, a miért is bator vagyok kéni, miszerint személyes látogatásával megismerheti szíveskedjek, esetleg e y levelezőlapal szíves értesítést kérve, hogy annak érkezése után én tehessem személyes tiszteltemet. 48 7-50

Butorok csomagolását olcsón elvállalom.

David Wenczel
hangszerkészítő Kolozsvárt.

RAKTÁRA:

Az összes réz, fa, fuvós és vonós hangszereknek és azok mindenféle alkatrészeinek.

Gramophon és Gramophon lemezek kaphatók.

Nagy javító műhely.

112 5-10

Pénzkölcsönt szerez papéknak, katonatiszteknek, egyéves önkénteseknek, magán és államtisztviselőknek, nyugdíjasoknak, ugyszintén kereskedők és iparosoknak kezesség és kezesség nélkül, valamint ingatlanra minden irányban a legmagasabb összegig, legmált. nyosabban és gyorsan, olcsó kamattal és legesekélyebb törlesztéssel 1 évtől 50 évig terjedhető időre is, kezizalagra azonnali folyósítás mellett. (Válaszbélyeg.)

LAUFFER és SÁMUEL
BUDAPEST, V., Váci-körút 23. szám.
75 10-*

Nagyenyei kiségitő takarékpénztár r-t.
Tartaléka: 300,000 korona.
Tartalékalap: 100 000 korona

Elfogad betéteket évi 5%-ra.

Előnyös kölcsönt nyújt betáblázásra
Kereskedelmi váltókat 6%-al számítol le.
Váltókölcsönt 6 1/2%-ra ad.

Nyitva minden hétköznap délelőtt 9-12 óráig.

11 107

EURÓPA SZÁLLODA
Gyulaférvárt.

I. rangú szálloda 30 szobával, villamos világítás, kitérő konyha, tiszta borok, remek agyak, fürdőszobák, telefon, omnibusz minden vonatonál. — Mérsékelt árak.

Számos látogatást eszedik mely tisztelettel.

62 12-50 **HAAS VILMOS** szállodás.

Kristály gőzmosó intézet
Kolozsvárt.

A modern technika legegyszerűbb mosó és vasaló gépeivel felszerelve, tisztán szappannal és vizgő hozzájárulással **legszebben** mossa és vasalja úgy a férfi, mint a női teheneműeket, mintha csak **ujjonnan** a gyárból kerülőnek ki.

Gyors kiszolgálás, méltányos árak.

Nagyenyed és vidéke részere képviselve:
Vajna Miklós
divatkereskedő által.

Ugyanott árjegyzékek is kaphatók.

28 17-20

Részvét kiállításán kiténtve szép és jó munkáért

Udvari és Társa
kocsigyártó cég

legnagyobb készlet tart **új kocsikból**, valamint elvállal e szakmába való javítások, kesi backrozást, hől-est kívánat szerint **Kívánatra árjegyzéket küld.**

Használt **kocsit** bérszere

23 17-100

Megrendeléseket készpénzzel teljesít. Vidéki irásbeli megkeresésekre azonnal válaszol. A n. é. köz uség eddig irautunk tanusított nagybesú partfogását jövőre kérve, mely tisztelettel

UDVARI és Társa
KOLOZSVÁRT, Radák-utca/Zöldfa-vendégő mellett

Feltűnő eredmény!

T. cz.

Van szerencsém értesíteni hogy **háziilag** készítő **igen jó**

likörök és rumok

előállítására kiténő francia likör és rum aromákat hozok forgalomba, melyeket 1 liter likör vagy rum készítéséhez való adagokban árusítok.

Készítése: gyors, olcsó és tiszta.

Hasznalati utasítás minden üvegen rajta van

Burger Frigyes
drogueria és illatszerek kereskedése
KOLOZSVÁRT, Mátyás király-tér.

Allasch, Anisette, Ananás, Baraczk, Chartreuse, Kőmény, Maraschino, Vanília, 39 15-104

Benedictiner, Császárkörte, Curacao, Kávé (Mocca) Rőzsa, Rum Jamaika, Rum Ananász.

Vidékre díjtalan csomagolás! Általános megelégedés!

A NAGYSZEBENI
ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉNZTÁR

ad jelzálogkölcsönöket, félévi (tőket és kamatokat magukban foglaló) részletekben történő törlesztésre és pedig a következő feltételek mellett:

A. 4% kamattal mellett 50 évi törlesztésre; a kölcsön legkisebb összege 30 000 K. — A törlesztés 100 félévi részletben történik; a félévi részlet minden 1000 K után 26 K 11 f.

B. 5% kamattal mellett 50 évi törlesztésre; a kölcsön legkisebb összege 20 000 K. — A törlesztés 100 félévi részletben történik; a félévi részlet minden 1000 K után 27 K 16 f.

C. 5% kamattal mellett a kölcsön legkisebb összege 10 000 K.

a) 41 évi törlesztésnél (82 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K után 29 K 60 f.

b) 35 évi törlesztésnél (70 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K után 31 K 08 f.

D. 5% kamattal mellett a kölcsön legkisebb összege 2000 K.

a) 40 évi törlesztésnél (80 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K után 31 K 84 f.

b) 25 évi törlesztésnél (56 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K után 37 K 47 f.

c) 10 évi törlesztésnél (20 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K után 65 K 05 f.

E. 6% kamattal mellett a kölcsön legkisebb összege 1000 K.

a) 32 évi törlesztésnél (64 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K után 34 K 05 f.

b) 23 évi törlesztésnél (46 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K után 45 K 05 f.

c) 18 évi törlesztésnél (36 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K után 50 K 09 f.

d) 15 évi törlesztésnél (30 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K után 50 K 09 f.

Az A. alatti kölcsönök csak földbirtokra, a B. C. D. és E. alattiak házakra is adhatók; valamint kölcsön — az **egyszersmindenkorra** 10% törzsdíjon kívül — minden egyéb levonás nélkül teljes összegben **készpénzben** fizetetik ki.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területéről kölcsönkérvényeket átvesznek Lingner György vagy Weinrich Frigyes urak Nagyenyeden, kik helyben felvilágosítással is szolgálnak. 133 2-26

Első erdélyi műköszörűde gőzerőre.

KOLLER JÓZSEF
KOLOZSVÁR, Malom-utca 8.

Szállítok és javításra elvállalok mindennemű a fodrász- és borbély-ipar köibe tartozó eszközöket, gépeket és szerszámokat.

Valódi angol borotvákat, első rendű hajvágó ollókat, haj és szakálvágó gépeket, hajszűrő vasakat finom kivitelben, köszörűléseket.

Az általam szállított, javított és köszörült szerszámok jószágért annyival inkább vállalhatok **teljes jótállást**, mert a munkát magam vegzem s számos évig külföldön a legelső műköszörűdeben szerzett s bizonyítványtal is igazolható alapos szakismeretem és kiváló összeköttetésem révén a legmészebbben megelégedésre is reményem van megemlítem, hogy minden 10 darabot meghaladó megrendelést **bérmentve** szállítok, kérem egyuttal szíves partfogását.

Kiváló tisztelettel
KOLLER JÓZSEF
24 9-52
Sürgőnyezim: **Koller Kolozsvár.**

JOÁNOVICS TESTVÉREK fényképeszek
(ezelőtt KATÓ J.)
KOLOZSVÁRT, Mátyás király-tér 32. szám.

Elsőrendű műterem.

Készít nagyításokat, Aquarelleket és olajfestményeket a legtökéletesebb kivitelben.

Platin és színes képek,
Öltözök a n. é. közönség rendelkezésére állanak. 29 17-104

Előfizetési
helyben házhoz
postán
Egész évre
Fél évre
Negyedévre
Nyos szám ára
Hirdetés
centiméterenként
és gyárokok kü
ben rész
Nyitólát sor
M

ellen
Thal
fel a
nyá
kös
Zich
java